

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA



The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 275. — ŠTEV. 275.

NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 23, 1934. — PETER, 23. NOVEMBRA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

MADŽARSKA OBTOŽENA PRED LIGO NARODOV

JUGOSLOVANSKI DOKUMENT JO DOLŽI SOUDELEŽBE PRI UMORU KRALJA ALEKSANDRA

Atentat je bil omogočen edinole potom sokrivde madžarskih uradnikov. — Skoro neverjetno je kakšne podpore so bili deželni teroristi na madžarskih tleh. — Memorandum z nadaljnim dokazilnim materijalom bo prišel pozneje na vrsto. Madžarska zavrača obdolžitve.

ZENEVA, Švica, 23. novembra. — Jugoslavija, podpirana od štirih držav, je danes pred Ligo narodov obtožila madžarsko soudeležbo pri marseilskem atentatu.

Obdolžbe so vsebovane v pismu jugoslovanskega delegata pri Ligi narodov, M. Fotiča. Pismo je bilo naslovljeno na generalnega tajnika Lige J. A. C. Avenola.

Jugoslavija odločno poziva svet Lige, naj natančno preišče teroristične spletke, ki so dosegle svoj višek v umoru jugoslovanskega kralja Aleksandra in francoskega zunanjega ministra Barthoua.

Čehoslovaška in Romunska, članici Male antante, sta naslovili na Avenola pisma slične vsebine. Obe podpirata z istim poudarkom obdolžitve in zahteve Jugoslavije.

V malo manj odločni obliki sta podprli jugoslovanske zahteve tudi Grška in Turčija. Potemtakem je skoro ves Balkan naperjen proti Madžarski.

Svet Lige narodov se bo bavil s to zadevo šele na svoji seji meseca januarja.

Zastopnik Jugoslavije je rekel. — Po tehtnem predurku smo prišli do zaključka, da je bolje, če Liga narodov reši to zadevo kot če bi pošiljali vojaštvo na madžarsko mejo.

Formalna tožba Jugoslavije temelji na 11. členu Liginih pravil, kateri se glasi:

— Vsaka članica Lige narodov ima pravico opozoriti skupščino Lige oziroma njen svet na razmere, ki ogrožajo mednarodni mir in prijateljske odnose med dvema narodoma.

V Fotičevem pismu so značilni sledeči odstavki: — Vsega obsojanja vredni zločin v Marseilles je pretresel ves civiliziran svet ter po svojem značaju ogroža dobre odnose med Jugoslavijo in njeno sosedo Madžarsko.

— Če zamorejo organizirani zločinci s podporo kake tuje dežele moriti najboljše služabnike naroda in poglavitne opore mednarodnega miru, je onemogočen nadaljni obstoj organiziranih vlad.

— Naravnost neverjetno je, kakšne zaščite in kakšne podpore so bili deležni zločinci na madžarskih tleh. . . Če bi civilizirani svet trpel takšne stvari, bi moralo napočiti razdobje anarhije in mednarodnega barbarstva.

— Preiskava je posebno obremenila odgovornost madžarskih oblasti, ki so podpirali le teroristično delovanje nekaterih, v izgnanstvu živčih jugoslovanskih podanikov.

Madžarski zastopnik pri Ligi narodov, Tibor Eckhardt, ki je došel v Zenevo, je kazal veliko ogorčenje nad jugoslovansko spomenico.

Casniškim poročevalcem je rekel: —

— Tudi Madžarska obsoja brez vsakega pridržka marseilski atentat kot dejanje mednarodnih teroristov, in vsled tega me presenečajo ogorčene jugoslovanske obdolžitve. Jugoslovanska nota more imeti le eno svrhu: poskušati hoče odvrniti pozornost sveta od različnih vzrokov, ki so dovedli do atentata na kralja Aleksandra. Mi zahtevamo, naj se začne Liga narodov takoj baviti s to pritožbo.

PARIZ, Francija, 22. novembra. — Štirinajst jugoslovanskih podanikov, ki so bili aretirani po atentatu na kralja Aleksandra, je bilo izgnanih iz Francije.

Ustava za Indijo slednjič sestavljena

SEJA SVETA LIGE NARODOV

Francija in Rusija delujeta za vzhodni Locarno. — Zveza med Francijo in Rusijo. — Jeftič bo vložil obtožbo proti Ogrski.

Zeneva, Švica, 22. novembra. — Na prvi izvanredni seji sveta Lige narodov, ki je bila v prvi vrsti sklicana v namenu, da poda svoje poročilo Ligin odbor za Gran Chaco, so bili tajni razgovori med zunanjimi ministri glede vzhodne locarnske pogodbe, glede marseilškega umora, o francosko-italijanskih odnosih in o saarskem vprašanju.

Francoski zunanji minister Pierre Laval in ruski zunanji komisar Maksim Litvinov sta obnovila razgovor o vzhodno-locarnski pogodbi. Iz zanesljivega francoskega vira prihaja zagotovilo, da sta bila oba zunanja ministra z uspehom razgovora zadovoljna. Oba sta se sporazumela, da je potrebno za to pogodbo pridobiti Nemčijo in Poljsko. Ako pa ti dve državi odklonita pristop k pogodbi, tedaj bo takoj sklenjena francosko-ruska zveza v okviru Lige narodov.

Obe državi hosta sklenili vojaško zvezo, ki bo imela za cilj medsebojno vojaško pomoč, ako bi bila katera izmed teh dveh držav napadena od kake tretje države. Vendar pa velja medsebojna vojaška pomoč samo za slučaj vojne v Evropi, in Azija pri tem ne pride v poštev. Toda tudi tukaj je pomoč odvisna od Ligne razsodbe, kdo je napadalec.

Glede marseilškega umora je imel Laval dvodnevne konference z jugoslovanskim zunanjim ministrom Boskotom Jeftičem, čehoslovanskim zunanjim ministrom dr. Edvardom Benešem, romunskim zunanjim ministrom Nikolajem Titulescu in turškim zunanjim ministrom Tefrik Ruždi bejem.

S tem, je je Jeftič obljubil, da bo zahteval razpravo o jugoslovanski obdolžbi v januarju, je Laval pridobil potreben čas, kar je za sedaj edino želel doseči. V tem času upa Laval pridobiti Mussolinija, da bo podal kako "prijazno" izjavo glede Jugoslavije.

ZALOGA ZLATA V AMERIKI

Washington, D. C., 22. nov. Ko je zadnja dva tedna prišlo iz Evrope v Ameriko za 50 milijonov dolarjev zlata, je vrednost ameriškega zlatega zaklada dosegla \$8.056,129,443.

To je šele danes postalo jasno, ko je poslanec Ernest Peset vložil interpelacijo ter protestiral, ker je zlobno izgnala nedolžne inozemce.

Aretiranci so bili pred sodiščem oproščeni, ker se jim ni moglo dokazati nikake krivde.

TUDI TUKAJ ŽELE UVESTI FAŠIZEM

Zarota proti predsedniku Rooseveltu je bila ba je skovana na Wall Streetu. — Izpoved gen. Butlerja.

Pred kongresno preiskovalno komisijo je general Smedley Butler izpovedal, da je bila na Wall St. v New Yorku skovana fašistovska zarota, ki je imela namen ovrči vlado predsednika Roosevelta.

General Butler je rekel, da ga je obiskal prodajalec bonдов neke trdnice na Wall St. Gerald J. MacGuire ter ga je nagovarjal, da bi prevzel poveljstvo nad ameriško fašistovsko armado.

To zaroto sta podpirali trdniki J. P. Morgan Pierpont & Company in Murphy & Company. Po načrtu teh zarotnikov bi bil general Hugh Johnson postavljen za diktatorja. Po mnenju zarotnikov bi Roosevelt ostal še dalje predsednik ter bi se sklonil diktatorju Johnsonu, kot se je vklonil italijanski kralj Viktor Emanuel Mussoliniju.

General Butler je rekel, da je ponudbo za poveljnika fašistovske armade odločno odklonil. Po zagotovitvi MacGuireja bi fašistovska armada v teku nekaj mesecev štela 500,000 vojakov in bi korakala naravnost v Washington, kjer bi prisilila predsednika Roosevelta, da sprejme fašistovsko vlado pod diktatorstvom.

OTONOV ROJSTNI DAN NA DUNAJU

Dunaj, Avstrija, 21. nov. — Avstrijski monarhisti na Dunaju so obhajali 22. rojstni dan nadvojvode Otona s takim sijajem, kot še nikdar poprej. Toda javnost se tega slavlja ni udeležila.

Slovesne maše v kapucinski cerkvi se je udeležilo plemstvo z nadvojvodo Evgenom na čelu. Navzočih je bilo tudi več visokih avstrijskih državnih uradnikov. Prvič po dolgem času so zopet peli avstrijsko himno.

Najvažnejša je bila monarhistična demonstracija, katere se je udeležila žena kancelarja Schuschniggja in sin umorjenega nadvojvode Franca Ferdinanda, vojvoda Max Hohenburg.

Vojvoda Hohenburg je v svojem govoru rekel, da monarhisti niso revolucionarji, da pa mislijo, da je blizu čas, ko se bo nadvojvoda Oton vrnil v svojo domovino.

HAUPTMANNOV ZAGOVORNIK JE SAMOZAVESTEN

Fisher smatra njegovo obtožnico z a slabejšo kot je mislil. — Zdravniki so preiskali Hauptmanna.

Flemington, N. J., 22. nov. Hauptmannov zagovornik L. Fisher je z vso odločnostjo rekel, da se mu zdi kot dobro znamenje, da sta stopila v zvezo s Hauptmannovo zadevo zvezna detektiva Frank Wilson in Arthur P. Madden.

"Mislim, da je to znamenje slabosti državnega pravičništva", je rekel Fisher, "in zagovornišvo ne vidi v tem nikake nevarnosti. Na vsak način mora država svojo stvar ojačati, ker je slabjša, kot pa sem pričakoval".

Fisher pravi, da dvomi, da bo Wilson kot priča sploh imel kaj veljave. Pri tem se sklicuje na Wilsonovo pričevanje pri sodnijski obravnavi proti Johnu Hughes Curtisu, ki je bil poleti 1932 zaradi oviranja oblasti pri preiskavi odvedbe Lindberghovega otroka obsojen. Takrat je Wilson izpovedal, da je bil v zvezi z nekim človekom, s čegar posredovanjem bi bilo mogoče prijeti pogajanja s tolpo odvajalcev. Država New Jersey pa opira svojo obdolžbo na trditve, da je Hauptmann sam izvršil zločin.

Wilson in Madden se sedaj nahajata v New Yorku, kjer sta državnemu pravičništvu baje pokazala nove zelo važne sledove. Oba sta svojočasno vodila preiskavo odvedbe Lindberghovega otroka ter sta bila v oktobru odklopana, sedaj pa sta bila zopet poklicana v preiskavo.

Hauptmannja so v sredo preiskali trije zdravniki, dr. Barclay Fuhrmann, dr. George Henry in dr. F. A. Thomas. Preiskava je trajala poldruge ure. Dr. Thomasa je najelo zagovornišvo. Pozneje je rekel, da je Hauptmann popolnoma zdrav in tudi duševno ni prav nič zmeden.

PAPEŽ NE DOVOLI SVOJIM FILMOV

Vatikan, 21. novembra. — Papež Pij XI. je prepovedal v gledališčih kazati filme, ki ga kažejo pri cerkvenem opraviilu.

"Nemogoče je misliti", je rekel papež, "da bi se kazale slike Kristusovega namestnika ali pa njegovih svetih opravil na krajih, kjer se žalijo temeljna načela krščanske morale".

Odretil je, da se morejo kazati slike njegovega opraviila v cerkvi sv. Petra ob priliki svetega leta samo v cerkvenih dvoranih in z dovoljenjem cerkvenih oglasti.

SEDEM LET SO RAZMIŠLJALI KAKŠNO VLADO NAJ IMA INDIJA

LONDON, Anglija, 22. nov. — Angleška vlada je storila prvi korak, da Indijcem, ki so nezadovoljni z angleško nadvlado, podeli delno svobodo. Sedem let so razmotrivali, kako bi bilo mogoče vladno obliko Indije najboljše modernizirati. Celih 20 mesecev se je glede tega pečal posebni odbor angleške vlade.

PRINCESA MARINA V LONDONU

Kraljeva dvojica jo je pričakala na železniški postaji. — Romunski kralj ni bil povabljen.

London, Anglija, 22. nov. — Nevesta kentskega vojvode, princeza Jurija, grška princesa Marina je prišla v London med navdušenimi vzkliki velike množice.

London je sprejel kraljevsko nevesto v prvi gosti jesenski megli. Navzlic prižganim svetilkam pred postajo ni bilo mogoče razločiti človeka čez ulico.

K sprejemu na postajo sta prišla kralj Jurij in kraljica Marija, ženinova brata, valeski in yorški princ. Pred Buckingham palačo je pričakala princezo velika množica radovednega ljudstva. Ploskanje množice nad pol ure ni hotelo ponehati, tako da sta se princ Jurij in princesa Marina pokazala na balkonu drugega nadstropja.

Vendar pa niso vsi Angleži tako navdušeni nad predstojajočo kraljevsko poroko, kajti škotski poslanec McGowern bo v poslanski zbornici, kakorhitro pride do besede, nastopil proti zvišanju civilne liste princeza Jurija. McGowern je oni poslanec, ki je lansko leto pri svečani otvoritvi parlamenta nenadoma skočil na noge ter za kraljem in njegovim spremstvom zaklical: "Paraziti!" (Zajedaleci).

Sedaj pa bo vprašal ministrskega predsednika MacDonalda, zakaj bo vojvoda kentski po poroki prejel 15,000 funtov šterlingov več plače na leto. Vsi kraljevi sinovi dobivajo po 10,000 šterlingov na leto, po poroki pa nadaljnih 25 tisoč.

Medtem ko so k poroki bili povabljeni vsi evropski vladarji, ni vabila prejel romunski kralj Karol. Vzrok temu je, ker angleški kralj ne odobruje njegovega razmerja z gospo Magdo Lupescu.

DAVEK NA OPOJNE PIJACE

Albany, N. Y., 22. novembra. Davčni urad naznanja, da je država New York od časa, ko je bila odpravljena prohibicija, prejela na davkih na pivo, vino in žganje \$42,000,000.

Anglija se je dosedaj zanimala za Indijo iz trgovskih ozirov. Trgovino z Indijo je pričela East India Company leta 1599. Od tedaj naprej je Anglija smatrala Indijo za deželo, kjer je mogla skladati svoje izdelke. Kraljica Viktorija pa je s posebnim mrazglasom leta 1858 pridružila deželo k angleški kroni.

Zadnja leta je samouprava dežele dosegla viden napredek. Indijske pravice imajo svojo postavo, ter rešujejo same mnogo krajevnih vprašanj. Pod kraljevo vlado podpira osrednja postavo, v kateri je zastopana cela dežela.

Sodelovanje naroda pa je le malo napredovalo. Versko je dežela razdeljena na dva tabo-ha: Indijce in Mohamedance. Vsak hoče drugega preobrtni k svojemu mišljenju. Indijci hočejo republiko pod svojo nadvlado, Mohamedanci pa zopet hočejo za sebe imeti odločilno moč.

\$300 ZA VOŽNJO PREKO OCEANA

Novi Zeppelin 128 bo vozil 50 potnikov, 20 ton tovora in pošto. — Dr. Eckener je sklenil pogodbo za redno vožnjo.

Friedrichshafen, Nemčija, 22. novembra. — Dr. Hugo Eckener je sporočil, da je z ameriškim oblastmi sklenil pogodbo za redno vožnjo s Zeppelinom med Nemčijo in Združenimi državami. Zeppelin se bo vstavljal ali v Lakehurst, N. J., ali pa v Miami, Fla. Za to prevozno službo, ki se bo pričela v juliju prihodnjega leta, je določen novi Zeppelin 128, ki bo vozil vsaka dva tedna in vsako leto od julija pa do oktobra. Zeppelin bo mogel peljati 50 potnikov, in poleg tega 50 ton tovora in pošto. Proti Ameriki bo trajala vožnja 55 ur, proti Evropi pa 48 ur. Vožni listi bodo po \$300 za osebo.

San Francisco, Cal., 22. nov. Po nekem poročilu lista "Chronicle" namerava neka družba vpeljati redno zračno vožnjo med Californijo in Kitajsko. S poskusnimi poleti bodo že pričeli v januarju. Za to zračno službo bodo rabili Sikorskyjeve aeroplanne.

Advertise in
"Glas Naroda"

"Glas Naroda"
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
216 West 18th Street, New York City, N. Y.
"GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Za celo leto, vključno s Ameriko in ... \$7.00
Za pol leta ... \$3.50
Za tisk leta ... \$1.50
Subscription Yearly \$6.00
Advertisement on Agreement
"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.
Dopisni bres podpis in osebnosti se ne prebijejo. Denar naj se blagovito
posilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.
"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3678

BORBA ZA POSAARJE
Ker Nemčija ni mogla zadostiti pogojem reparacij, so po svetovni vojni Francozi prevzeli nekakšno kontrolo nad važnim nemškim ozemljem ob reki Saar, ki je znano pol imenom Posaarje.
Tedad je bilo tudi določeno, naj meseca januarja leta 1935 prebivalstvo potom glasovanja odloči, če hoče ostati pod Francozi ali naj se pridruži Nemčiji.
Tako Nemci kot Francozi vodijo vztrajno propagando.
Francija nima prav posebno velikega upanja, da bi magala v tem volivnem boju, kajti število odstotkov posaarskega prebivalstva je nemškega rodu ter sili uazaj k Nemčiji, četudi ji začasno vlada Hitler.
Francija se tega prav dobro zaveda in je že parkrat namignila, da bo zasedla Posaarje, če bi Posaarci ne oddali zanj svojih glasov.
Vprašanje nastane, kaj bi storile druge velesile, ako bi se to res zgodilo.
Angleški zunanji minister je rekel francoskemu poslaniku v Londonu, da se Anglija ne bo upirala morebitni zasedbi saarskega ozemlja po francoskih četah, če bi bilo to potrebno za ohranitev notranjega miru v Posaarju.
Ob saarski meji sta utaborjena dva francoska armada zbora. To vojaštvo bo shranjeno na razpolago saarski komisiji, da jih uporabi za ohranitev miru v mesecu januarju, ko se bo vršil plebiscit.
V Rimu pozorno spremljajo svetovno lebato, ki je izruhnila z ozirom na vzdržanje reda v Posaarju.
Italiji je predvsem zate, da bi ne ustvarila videza, da hotela italijanska vlada podvzemanj v zvezi z tem kakšno svojo akcijo.
Italijani so mnenja, da ni nikakšnega povoda za razurjanje, ker ni nikakor računati s tem, da bi Nemčija izredla puč v Posaarju ali pa, da bi Francija brez predhodnega obvestila v Londonu in Rimu vkorakala v Posaarje.
V isti sapi pa poudarja italijanska diplomacija, da se posaarsko vprašanje nikakor ne sme spravljati v zvezi z avstrijskim vprašanjem.
Oba problema sta popolnoma nedvisna in ima Italijane glede Posaarja prav gotovo drugačno pot, kakor pa glede Avstrije.
Čudež bi bil, če bi se plebiscit vršil povsem mirno. Se bolj čudno bi pa bilo, če bi Francija brez vsakega pritiska dobila večino glasov.

SORODNIKA ALI PRIJATELJA V DOMOVINI
NE MORETE BOLJ RAZVESELITI KOT ČE MU
POSILJATE DENARNO POSILJATEV ZA BOŽIČ
Denarna nakazila izvršujejo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.
V JUGOSLAVIJO
Za \$ 2.30 Din. 100
\$ 5.35 Din. 200
\$ 7.50 Din. 300
\$ 12.25 Din. 500
\$ 24.25 Din. 1000
V ITALIJO
Za \$ 9.35 Lir 100
\$ 18.25 Lir 200
\$ 44.60 Lir 500
\$ 88.20 Lir 1000
\$ 176.00 Lir 2000
KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI
Na izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, boštati v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.
IZPLAČILA V AMERIŠKIM DOLARJEM
Za izplačilo \$ 5.00 \$ 5.75
\$ 10.00 \$ 10.95
\$ 15.00 \$ 16.00
\$ 20.00 \$ 21.00
\$ 25.00 \$ 26.00
\$ 30.00 \$ 31.00
\$ 35.00 \$ 36.00
\$ 40.00 \$ 41.00
\$ 45.00 \$ 46.00
\$ 50.00 \$ 51.00
Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.
Najina nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.00.
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.
Po 20 letih z ruskega ujetništva.
Potniki nekoliko eksotičnega izgleda so izstopili pod spremstvom obmejnih policijskih organov iz avstrijskega vlaka. Možje v kućmah, žene in otroci oblečeni v pri nas ne navadnih oblačilih. Govorili so med seboj rusčino. Čudni potniki so bili nekdanji ujetniki iz avstrijske armade, ki so preživeli več let v ruskih ujetniških taboriščih ter nato po zloumu carske vojske prebivali življenje v raznih poklicih. Rajče Milorad, eden od vračajočih se ujetnikov, je doma iz Srbskega Itebeja pri Vel. Bečkereku. Vrača se z ženo in dvema otrokoma. Ujeli so ga v Karpatih leta 1914. Iz taborišča je prišel v dobrovoljno divizijo, hotel se je v Dobružji ter je bil ranjen. Ranjenca je zatekla v bolnišnici v notranjosti Rusije holjeviška revolucija. Ostal je v Rusiji, delal v raznih tovarnah ter se pred desetimi leti oženil. Potni list in dovoljenje za povratek v domovino je dobil preko poljskega poslanstva v Moskvi.
Drugi ujetnik, Albrecht Johhan je istotako doma iz Banata, iz Črvene pri Kuli. Po poklicu je krojač in vrtnar. Ujeli so ga leta 1914. Po prevratku se je oženil in si kupil posestvo. S pridnostjo je dosegel lepo blagostanje, dokler mu boljševiki niso vzeli posestva ter ga priključili bližnjemu kolhozu. Nekaj časa je živel v kolhozu, nato pa ni zmogel več takega življenja ter je prevel delo v tovarni.
Tretji, Ante Rajč-Tvrđkovič, je imel v Rusiji najbolj zanimive doživljaje. Doma je iz Kiseljaka v Bosni. Vrača se z ženo in dvema otrokoma. Ujeli so ga leta 1914 ter ga odpeljali v Kurgan pri Kitajskem Turkestanu. Tam je pobegnil, hotel je preko mongolskih puščav v Kitajsko, pa so ga tik pred mejo ujeli. Poslali so ga za kazen na fronto v Evropo, da je kopal strelske jarko, pa je zopet pobegnil in prišel nazaj do Sibirije. Tu ga je zatekel pravrat. Preživljal se je nato kot ribič v Astrahanu in kot trgovec v Bakuju, na zadnje pa so mu njegovo skrivno trgovino odkrili ter ga pripravili ob vse imetje. Jezen je zaprosil za povratek v domovino. Potni list so mu poslali domači preko Zeneve in mednarodnega Rdečega križa.
Vsi trije so preživeli skoro natančno 20 let daleč od domačega kraja. Pripovedovali so zanimive podrobnosti o življenju v Rusiji; zlasti Rajč-Tvrđkovič je dobil interesan-

ten vpogled v podtalno trgovino, ki prepada celo boljševisko državo. — Vprašali so jih tudi, kjer sa izvedeli za marševski zločin. Vsi so vedeli zanj takoj po atentatu, ker so povsod v Rusiji izšle posebne izdaje časopisov. Povsod so se ljudje zgrajali in zločinski atentat splošno obsojali.
Vračajočim se potnikom so oskrbeli vozovnice ter so jih odpravili v njihove domače kraje.
Nesreča z orožjem.
Franc Fujs iz Motovilev si je izposodil od svojega sorodnika Farčiča iz Vidoncev žep pred tedni samokres na bobenček. Te dni pa je Farčičeva žena šla v Vidoncev po opravih in po naročilu svojega moža je stopila tudi k Fujsu, da bi ji vrnil samokres. Mož je takoj stopil po orožje, preden pa ga je izročil, ga je še enkrat pregledal. Revolver se je sprožil in projektil je zadel Nežo v obraz.
Poklicali so zdravnika, ki je dal ranjenko odpremiti v bolnico. Strel je šel na levi strani nosa ter je obitjal na bazi lobanje v ušesni kosti, katero je deloma prebil. Nesrečnemu naključju se je treba zahvaliti, da ni žena obležala mrtva.
Razprava o krvavem žeganju na Kumu.
Novomeško okrožno sodišče je razpravljalo o krvavem dogodku, ki se je pripetil na Kumu ob žeganju letos 26. avgusta. Takrat se je zbralo na Kumu preko 2000 ljudi in so mnogi od njih prišli tja že v soboto 25. avg. zvečer. Orožniki iz Radeč pa so bili opozorjeni, da se bodo vršili na Kumu najbrže izgrede, ker so neki fantje iz Zagorja že dan poprej grozili orožnikom. Na Kumu je odšlo zaradi tega še 8 orožnikov iz jih je bilo tam tako 16. V neki gostilni, kjer so popivali neki delavci, je bilo posebno razburljivo, in so vinjeni fantje večkrat izzivali službujoče orožnike. Zaradi tega so rožniki zabranili igranje harmoniko, kar je vinjene fante še bolj razkačilo. Pozno zvečer je pred gostilno sedel sam finančni podpredsednik A. Kovačič iz Radeč in kakor je pred sodiščem izpovedala neka priča, je iz fantovske družbe eden stopil pred njega ter ga dožlil, da je prej govoril proti rudarskim delavcem. Kmalu so se okrog finančnega podpredsednika strnili še drugi fantje iz gostilne in priča slišala klie: 'Janez, rukni ga!' Trenutek nato je že videla, kako je podpredsednik ležal na tleh in kako s omahali po njem ter ga tudi suvali napadalci. Priča je Kovačiču, ko so se napadalci skrili za mežnarijo, še pomagala na noge, in imel je ves krvav prispel do orožnikov, ki so stali pri zvoniku. Orožniki so ga za silo obvezali ter poklicali iz Župe pod Kumom zdravnika dr. Bojana Pireca, ki je prispel ob 4. zjutraj ter dal ranjenca odpeljati v Radeč. Iz Radeč so Kovačiča takoj odpemili v ljubljansko bolnišnico, kjer pa je 27. avgusta podlegel hudim poškodbam.
Ubiti finančni podpredsednik Anton Kovačič je prišel na nesrečno žeganje, da bi

BLAZNIKOVE
Pratike
za leto 1935
IMAMO V ZALOGI
Cena 25c
s poštino vred.
V kratkem bo gotov
Slovensko-Amerikanski
KOLENDAR za l. 1935
Cena 50c
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Zivahna telesa potrebujejo MLEKO
NAJ se enota energije Znanstveno imenuje erg ... toda vsaki materi je to rastoči otrok.
Kajti tukaj je miniaturni ciklon delavnosti, tekanja, upitja, ropotanja, igranja. To neutrudno gibanje je zares čudež, kajti kakor čudež, se zdi, da ne pomeha.
Prihaja od nekega in potrebuje kuriva. Ne more se mu pa dati boljega kuriva nego je MLEKO. Kajti mleko pomaga rasti. Telesna vlakna ohranja v redu. Telesa da potrebne elemente po vse-presneljivim VITALAKTIČNEM PRINCIPU!
Vas otrok se ozira k vam za vodstvo. Naučite ga, sedaj, piti več mleka. Je dobro zanj—vsak čas in skozi vse življenje!
preprečil nedovoljeno razprodajanje alkoholnih pijač, ki je običajno na takih velikih zbirališčih. Za incidente v gostilni se sploh ni brigal in je popolnoma nedolžen postal žrtve nerazsodnih mladih pijancev. To je ugotovila tudi razprava, po izjavah prič pa je bilo tudi ugotovljeno, kdo je zakrivil smrt nesrečnega finančnega uslužbenca.
Obsojeni so bili: 25-letni Jože Plahuta iz Toplice pri Zagorju, ki je bil že nekajkrat kaznovan na 6 let težke ječe; 27-letni Rudolf Hribovšek, ključavničarski pomočnik iz Podkrajja pri Zagorju, na 5 let ječe; 28-letni Ivan Grahek, rudar iz Pleske pri Zagorju, na 3 leta ječe, 21-letni Ciril Steban iz Zgornjega Kisovca pri Zagorju na 3 leta ječe; 20-letni Otmar Peterlin, rudar iz Podkrajja pri Zagorju, na 3 leta strogega zavora; 22-letni Dragotin Peterlin iz Podkrajja pri Zagorju pa na eno leto in 8 mesecev strogega zavora.
Naši v Ameriki
HOJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.
— Sodnik Robert Dunne v Chicagu je kaznoval Louisa Monkoviča z globo \$20, ker je nepostavno prejemal javno podporo. Obtoženec je bilo dokazano, da njegova žena poseduje do \$600 pri posojilnem društvu. Monkovič mora vrniti \$147 dobrodelni družbi.
— V Chicagu so se poročili: William Rudolf in Elizabeta Černi, James Spuriy in Louise Gorjane, Alexander Lindsay in Amelia Poglajen.
— V Ely, Minn. je bil Jos. Veranth izvoljen za okrajnega komisarja. Imel je dva protikandidata, Šveda in Finea. Veranth je dobil 2100 glasov, Šved 1900 in Finec pa 1500.
— Poročila sta se na Ely, Min. v cerkvi sv. Antona Fr. Strukel in Helena Kowal.
SLOVENKA
vajena vsakega dela želi dobiti službo pri poštni družini v New Yorku ali na Long Island. Ponudbe z navedbo plače pod: "Slovenka", c/o Glas Naroda, 216 W. 18. St., New York, N. Y. (3x)
Važno za potovanje.
Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarah. Vselej našo dolgotrajno skušnjo Vam samoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zavzamo obrniti na nas za vsa pojasnila.
Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.
Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.
Pišite torej takoj za brezplačno navodila in sanostseljamo Vam, da boste poceni in udobno potovali.
SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Dopisi.
Peter Zgaga
Sudbury, Ont.
Da boste vedeli, da smo že živi tukaj v Sudbury, bom kar na kratko povedal, kako se imamo.
Sneha smo dobili za par col, toda vseeno mraza še ni. Dela se prilično dobro. Kateri smo zaposleni, že slajamo za silo. Mnogo jih je, ki pa dela nimajo, za tiste pa že veste, kako je. Društva nimamo sedaj nobenega, dasiravno je nas malo, ni sloge med nami.
Sv. Martin je imel tudi pri nas dosti posla in dobro je skomandiral. Imamo ga več vrst, prav nič ne zaostajamo za onim iz Gadove peči. Zgaga, si ga že kdaj poskusil iz Gadove peči, ali veš kje je? Dasiravno si vsega mogočen, za Gadovo peč pa ne veš.
Neka ženska je rekla, da se Zgagi ne sme zameriti, češ, da ne ve, kaj piše. Delno je ženska imela prav. Se še spominjate, kaj je pred par tedni razglašil v svoji koloni? Da tistih malih daril ne sprejema več. Moraš mu pripeljati kar sod vina. Menda misli tistega iz Californije, ki drži 5000 galon, ter celega prašiča, da bo imel zašpiljene klobase v sebi. Zgaga, kaj so že zarental kevder za sod, prašiča boš lahko kar v dimnik dal sušiti.
V nedeljo 11. novembra smo bili na svatbi. Poročil se je Jože Kafalt. Za zakonsko družico si je izbral Miss Ani Rogina. On je doma iz Semiške fars, iz Belokrajine, ona pa iz Pittsburgh, Pa. Imeli smo se prav lušno. Bilo je v obilici vseh dobrot. Zgaga, razumeš, mi smo še v ponedeljek zvečer mačka z beraško korajžo zbravili.
V "Newyorških paberkih" je bilo poročano, da poje "Slovan" na radio in sicer 10. novembra zvečer. Res smo komaj čakali, da bomo zopet enkrat slišali res lepo petje. Žalibog, smo predaleč od New Yorka, za malo oddajno postajo, na kateri so peli. Dasiravno dobra mašina, se ni slišalo nič. Iz Clevelanda se sliši vsako nedeljo popoldne slovenski program, dasiravno bolj slabo, a dosti razločno, da se vse razume.
Jako lepo je, da se slovenska beseda sliši po radio, še mnogo lepše bi bilo, da bi bilo več petja. Za prihodnjo "Slovanovo" prireditve prosimo, da se izbere malo močnejšo postajo, da ga bomo tudi mi v Kanadi slišali. Kako se bo slišalo, bom poročal.
Pozdrav!
Albin Žaren.
Zgodovina pravi, da je predsednik Lincoln odpravil suženjstvo ter je zabrisal vse družabne razlike med črnci in belci.
To pa seveda ni res.
Sedanji beli rod po južnih državah še istokotlo zaničuje in sovraži zamorce kot so jih sovražili in zaničevali njegovi predniki.
Zamorcei to trpko občutijo, pomagati si pa ne morejo, kajti niti pred sodiščem, niti pred drugo oblastjo nimajo skoro nobene zaslombe.
Le tekoni svetovne vojne se je razmerje nekoliko izpremenilo, ko je bilo poslanih dosti ameriških črnskih polkov v Francijo, kjer so se sestali s črnci iz francoskih kolonij.
Belopolti častniki jih niso smeli žaliti, in so sploh uživali iste prednosti in svoboščine kakor njihovi belopolti tovariši.
Taka izprememba je poseben prijava črncu iz južne ameriške države Alabame, ki je ves navdušen pripovedoval svojemu prijatelju:
— Plemenske razlike so torej zabrisane. Plemenskih razlik ni več med nami.
— No, in? — ga je začudeno vprašal prijatelj.
— Ko bo vojne konec, se bom vrnil v svoje domače mesto. Belo obleko si bom kupil, beje čevlje in bel klobuk ter zasnužil lepo hčerko bogatega renčarja. Prijel jo bom za belo roko ter je odvedel v cerkev, kjer naju bo pastor poročil.
Prijatelj ga je poslušal ter po temeljitem premisleku odvrnil:
— Tak, tako praviš, da bo storil? Ali veš, kaj bom pa jaz napravil? Jaz bom pa kupil črne čevlje, črno obleko, črne rokavice in črn klobuk, to se bom ves žalosten odpravil za tvojim pogrebom.
*
— Oh, če bom jaz enkrat umrla — je zahtela satanska ženica — če bom jaz umrla, le zapomni si: nikdar ne boš več take dobil kot sem jaz.
Mož se je odkašljal in ji pomembno odvrnil: — Oh, take kot si ti, pa res ne maram.
*
To je starokrajski humor: Gostilničar "Pri angelu" je prišel na boben. Zjutraj, ko se zadnjič stopa po sobah, se prikaže tujec in vpraša: — Je to gostilna "Pri angelu"?
— Ne, je že šla k vragu!
*
Napoleonu so spregovorili o nekem častniku, ki da ima baje po neki bitki še vedno kroglo v svojem telesu.
Napoleon, ki je poznal vse svoje častnike in vedel, da se ta ne more ponašati s posebno hrabrostjo, je odgovoril: — Ne vem, kako naj bi se bilo to zgodilo! Ali je kroglo morda požrl?
*
Ribničan je bil poklican pred sodišče, češ, da je svoje ga soseda kruto razžalil.
— Ali si rekel sosedu, da je lažnjivec? — ga je vprašal sodnik.
— Ja, rekel sem mu, da je lažnjivec.
— Ali si mu rekel, da je lump?
Ribničan se zamislil in pravi: — Nak, to sem mu pa pozabil reči.
*
Na Kitajskem vidi mož svojo bodočo ženo redkokdaj pred poroko. V Ameriki pa vidi mož ženo redkokdaj po poroki.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

HONORE DE BALZACS

Nepremišljenost

(Pričujoča Balzacova črtica je izšla decembra 1830. poredno v listu "La Caricature". Njen avtor je Honoré de Balzac.)

— Karlček, ali se še spominš, kako si večkrat vzdihnil: — To je kruto, da mora usoda tako privezati človeka na človeka...

— Res, Malka, strašno trpin zaradi tega.

— Če je tako, ti moram povedati veselo novico: zdaj sem svobodna. Vdova. Lahko ti postanem zakonitna žena...

— Kaj res? Kako si prišla do tega? — je vprašal Karel, ki ga je vest neznanosko osupnila. Bilo mu je, kakor da se strop usil nanj in mu zmedel glavo.

— Tako je in nič drugega, gospod! — je pripomnila gospa Amalija in napravila šobičo, ki je nekoliko izpremenila ljubkost njenega zapeljivega obraza. — Morebiti niste več voljni postati moj mož?

— Ah, kaj se! — je odvrnil Karel. — Prav narobe!

Ta raztreseni odgovor mladega umetnika je skrival v sebi zelo viharno misel: — Skrajni čas je, da končam to pustolovščino. Ker se je pa bal, da ne bi ona uganila njegove misli, je pripomnil:

— Če te je volja, ljubica, lahko praznujemo poroko pri tej priči, tukajle...

To je imelo zaželjeni učinek. Amalija je smatrala vkljub svoji prebrisani s ti Karlov sofinco za izraz ljubezni. Drugega ta mala brinetka

s črnimi očmi tudi ni zahtevala. Zato je naprej zavrisnila in poskočila od veselja skoro do stropa, nato pa se je spustila in dejala:

— Ljubček, tukaj in pri tej priči se ne moreva poročiti. Saj veš, kaj prepisuje vljudnost in dostojnost. Vsi so do sedaj videli v meni dostojno žensko, ki ljubi svojega moža. Kako naj se torej tako hitro otargam od njegove ljubezni? Vem za drugi izhod. Pobegniti bova. Zatekla se bova v kakoj majhno gnezdece, kjer stopiva pred oltar, in tam bova preživela svoje medene tedne. Juh, to bo veselje! Imela se bova rada in nikdar več se ne bova ločila. Družno se bova smejala, radovala, uganjala neumnosti, se lovila, poljubovala... Nu, ljubček?

— Vseč mi je tako, — je dejal Karel. Vzel je klobuk in zavil v kavarno.

Štiri tedne pozneje se je začel Karel, ki je bil blaziran umetnik in slab značaj silno dolgočasiti v enolični družbi gospa Amalije, ki mu je bila med tem postala žena. Živela sta zase, odrezana od drugih ljudi. Nekega večera, ko sta sedela na kaminu, je Karel kake četrt ure gredel po ognju, Amalija pa se je sklanjala nad živim. Karel je pretresal molk in rekel:

— Draga moja, ali te nič ne vleče v Pariz? Moram že po pravici povedati, da me bolj mika v Komično opero kakor na kmete med krave in bleve. Tudi galerije v Kraljevi pala-

ci cenim nad vsako, še tako ravno alejo. Kaj misliš ti?

— Ah, meni je tukaj tako dobro! — je dejala Amalija, ki je kar oboževala življenje na kmetih. Čeprav je bila zima in mraz, je njej plamenelo solnce pomladi, večne pomladi, katero je čutila v bližini novega moža.

— Glej, dragica, — je dejal Karel po kratkem premolku, — jaz moram v Pariz. Imam tam poslovne opravke. Rad bi te vzel seboj. Če pa si rajši tukaj, pojdem v Pariz sam in se potem vrnem v te deželjske katakombe. Hkrati ti prinesem novic, da nama ne bo tako dolgočas.

— Seveda, ljubček! Joj, to bo lepo in prijetno! Veš kaj, Karlček! Poprašaj, le poprašaj, kako mislijo o mojem sestanku iz Pariza. Zberi vse čenice, glej, da ti nobena ne uide! Samo, prosim, bodi pozoren, da česa ne izpustiš ali ne preslišiš!

Karel je ubral pravo struno. V katalogu gospa Amalije je bila zvedavost posebno poudarjena. Zato se ni novopečena žena nič upirala. Karlovenu odhodu. Se vesela je bila, da gre in da se kmalu vrne z zvrhanim košem novic, kakršnih ji ne more v te puste kraje na kmete prinesiti nihče drugi razen njega.

Karel je prišel v Pariz. Nestropno je gospa Amalija čakala njegovih poročil in lahko si mislila, kakšno je bilo njeno razpoloženje, ko je prejela prvi list, ki ga je hlastno razpčatila in v njem brala:

TRPEL JE VSLED HUDEGA ZAPRTJA

"Whiting" Ind., 27. oktobra. — Eden mojih prijateljev je trpel vsled hudega zaprtja, plinov in glavobola. Rekel sem mu, naj pije

TRINERJEVO GRENKO VINO

Da se je hitro osvobodil vseh neugodnosti. — Mr. G. E. Če trpite vsled slanih zadržev, bo tudi vam pomagalo Trinerjevo Grenko Vино. Iz črevesa odpravi strupe, uredi želodec, vrne dober tek in moč. Mnogi zdravniki ga priporočajo. Pri vseh lekarnarjih. — Jos. Triner Corp., 1333 S. Ashland, Chicago, Ill. — Adv.

Oboževana ženica!

Pripeljal sem se z vročo željo, da poizvem in ti sporočim vse, kar bi te utegnilo zanimati. Prva pot me je peljala v tvoje prejšnje stanovanje. Stopim v hišo in potrkam pri vratih. Tukaj poizvedba, kakor se je odigrala:

— Ali je gospa V. doma?

— Doma! — se namrdne portir. — Ni je doma. Prosim pa, da izvolite stopiti gor: — njen mož je doma.

Predstavljal si, ljubica, kako me je ta vest osupnila!

— Da, gospod V. je doma.

— Usmiljeni Bog... Mislim, da so mi drugace povedali.

— Rekli so vam, da je umrl, kaj ne? To je laž!

— Izmišljeno!

— Popolnoma izmišljeno!

— Bože moj, vsi so mislili, da je res. Še tri dni potem, ko je bilo že vse končano. K sreči pa so četrti dan opazili, da je njegova smrt le doždevna smrt. Zdal se mu je polagoma boljše. Samo za ženo se boji. Ko so ji namreč povedali, da je umrl, je tako silno nčinkovalo nanjo, da je v obnpu zbežala iz hiše. In še danes ne vemo, kje je prav za prav.

— Joj, nu kaj pravite!

— Da, da...

— Reva, reva!

Od tistega časa teka gospod V. kakor blazen okrog in pripoveduje vsakomur, kdor ga hoče poslušati, o svojem napadu legarije. Žena se je seveda vrnila. Mladi umetnik pa izjavlja vedna kadar mu kakšna ženska predlaga, naj se omoži, da ne najde pravega zadovoljstva v zakonu.

NAPAD KITAJSKIH RO-PARPEJ.

Caspis "Sinvenpao" v Nankingu poroča, da je kitajska tolpa v noči od sobote na nedeljo pri Tuntjao napadla vlak in ga vrgla s tira, čeprav se je z vlakom peljala mandžurska vojaška straža. Pri tej priliki je bilo 14 ljudi mrtvih, 20 pa ranjenih. Med mrtvimi je tudi mandžurski vojaški svetovalec v provinci Džehol Jasaki, ki je prideljen japonski vojaški misiji.

NAJMANJŠI PTIČEK NA SVETU.

Na planoti Haiti so odkrili ptička, ki ni večji kakor navadna čebela in je torej najmanjši na svetu. Mali junak je silno bojevit in napada celo ptice, ki so velike kakor kos, če se približajo njegovemu gnezdu.

DOBER TEK.

Ptica noj, ki jo štejejo med največje in najhitreje ptice, nese jajca, ki so težka nad 1 kg in ki zaležejo za 25 kokošjih jajc. Nedavno je v londonskem živalskem vrtu nojevka znesla dve takšni jajci. Strežniki so iz obeh jajc napravili o-mleto, ki je zadostovala za 20 oseb.

Varočite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Zdrženih državah.

Povesti in Romani:

Agitator (Kernik) broš.	80	Helena (Kmetova)	40	Ljubljanske slike, Hiski lastnik, Trgovci, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Goštilničar, Klepetulje, Natakarc, Dubovnik, itd.	60
Andrej Hofer	50	Huda Brezduo (II. sv.)	35	Lucifer	1
Beneška vedeževalka	35	Humorske, Groteske in Satire, vezano	80	Marjetica	50
Belgrajski bliser	35	broširano	60	Materina žrtve	50
Beli mecesen	40	izlet z. Broučka	120	Moje življenje	75
Bele noči, mali junak	60	Izbrani spisi dr. H. Dolence	60	Mali Lord	80
Božično darovi	35	iz tajnosti prirode	50	Milijonar brez denarja	75
Božja pot na Bledu	20	Iz modernega sveta, trdo vez. ..	160	Maron, krščanski deček iz Libana ..	25
Božja pot na Šmarni gori	20	Izbrani spisi dr. Ivan Mencinger: 2 zvezka	150	Mladih zoolikernežov lastni živopis ..	75
Cankar:		Igračice, broširano	80	Mlinarjev Janez	50
Grešnik Lenard, broš.	70	Igralec	75	Musolino	40
Mimo življenja	80	Jagnje	30	Mrtvi Gostec	35
Moje življenje	75	Janko in Metka (za otroke)	30	Mali Klatež	70
Romantične duše	60	Jernat Zmagovac, Med plazovi ..	50	Mesija	50
Balkansko-Turška vojska	80	Jutri (Strug) trdo vez	75	Malenkosti (Ivan Albrecht)	25
Balkanska vojska, s slikami	25	broš.	60	Mladim srcem. Zbirka povesti za slovensko mladino	25
Boj in zmaga, povest	70	Jurčičevi spisi:		Možje	150
Blagajna Velikega vojvode	60	Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih	10	Na različnih potih	40
Burska vojska	40	6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer ..	75	Notarjev nos, humoreska	35
Beatin dnevnik	60	broširano	75	Narod, ki izmiru	40
Čarovnica	25	Juan Mserija (Povesti iz španskega življenja)	50	Naša vas, II. del, 9 povesti	90
Cvetlina Borogradska	25	Kako se sem jaz nikal (Alešovec) I. zvezek	60	Nova Erotika, trdo vez	70
Čebelica	25	Kako sem se jaz nikal (Alešovec) II. sv.	60	Naša leta, trdo vez	70
Črtice iz življenja na kmetih	35	Kako sem se jaz nikal (Alešovec) III. zvezek	60	broširano	50
Drobiz, in razne povesti — Spisal Milčinski	60	Korajnska brata, povest iz misijonov v Koreji	30	Na Indijskih otokih	50
Dekle Eliza	40	Krvna osveta	30	Naši ljudje	40
Dalmatinske povesti	35	Kmečki punt (Senca)	60	Nekaj iz runke zgodovine	35
Dolga roka	50	Kuhinja pri kraljevih gozdi notici ..	60	Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	150
Do Ohrida in Bitolja	70	Kaj se je Markaru sanjalo	25	Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka	25
Doli z orožjem	50	Kasaki	40	Onkraj pragozda	50
Dve sliki: — Njiva; Starka (Meško)	60	Krišev pot postra Kupljenika	70	Odkritje Amerike, trdo vezano	40
Devica Orienska	50	Kaj se je izmišlil dr. Oks	40	mehko vezano	50
Dubovni boj	50	Levstikov zbrani spisi	95	Prapretanove zgodbe	35
Dedek je pravil; Marinka in kraljteljki	40	I. sv. Pesmi; Ode in elegije; Sonetje; Romancje. balade in legende; Tolmač (Levstik) ..	70	Pasti in zanki	25
Elizabeta	35	5. sv. Slika Loviška in njegove kritike in polemike	70	Pater-Kajetan	1
Fabljola ali cirkov v Katakombah ..	45	Knjigarna "Glas Naroda" SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 West 18th Street, New York		Plavinski otok	50
Fran Baron Trunk	50			Pravica mladina	50
Filozofska zgodba	60			Pabirki iz Roča (Albrecht)	35
Fra Diavolo	50				
Gospodarije sveta	40				
Goštilne v stari Ljubljani	60				
Grška Mytologija	1				
Guazari	70				
Guazari v oblačih	30				
Hadži Murat (Tolmač)	40				
Hektorjev miš	50				
Hedvika	40				
Hadži čast, Blago dečo, veseloigra ..	75				

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

GORA LEZE...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

MUZEJ NA SVETI HELENI

28

Ko zazvoni poldne, vpraša Matej: — Ali moreš kositi? — Žorž zmaje z glavo. — Nisem lačen. Dve uri nato je bilo delo končano. Vijaki so imeli kot pesti velike matice. — Ali si zadovoljen, Matej? — Nikdo ne bi bil boljše napravil. Koliko sem ti dolžan? — Žorž noče povedati cene. — No, kaj misliš, da sem zaslužil? — Tako, z železom cenim na osem šilingov. — Recimo pet! Že to je veliko. — Beži, potem imaš izgubo. — Bog obvaruj; pri tem zaslužim. — Torej, naj bo, in hvala ti! Toda plačati moram drugič. Naglo sem odšel z doma in nimam ničesar pri sebi. — Za mene si dober! Pozdravljen! In pozdravi. — Žorž preneha. — Pozdravi vse domače! — Da! Matej naloži težke palice na ramo in gre iz kovačnice. Počasi stopi Žorž na prag in gleda za njim. — O Vroni ni hotel niti govoriti. Žorž, Žorž! Slabo izgleda!

S tem vzdihom gre v hišo, da nekoliko počje. Pri svojih temnih mislih je malo pazil na kuhanje in je jajca prisnožil. Ker se enkrat ni hotel kuhati, je bil zadovoljen s kosom kruha. — Ako kmalu ne pride kako delo, se bom moral navaditi na kruh. — In vrne se v kovačnico. — Za božjo voljo! Od kod pa bom vzel denar?

Tedaj pa mu je dal slučaj — ali pa je bil Bog, katerega je poklical — dal znamenje. Sliši peket konjskih kopit in ko skoči na prag, zapazi Purčlerja, ki je na vajetih pripeljal svojega dirkača na dvorišče.

Purčler! O, saj res! Tega bom naprosil. Mislim, da mi bo dal.

V to veselje upanje se je pomešalo pravično začudenje nad Purčlerjem in njegovim konjem. Ob desetih dopoldne se je visoki gospod ponosno na rdeče pobarvanem koleslju peljal v mesto. In kakšen se je vrnil! Purčler, konj in voz popolnoma oskropljen s sivim blatom. Huda jeza je govorila iz Purčlerjevega rdečega obraza, ko rjavca vodi proti kovačnici. Bila je lepa, plemenita žival. Sedaj pa poveša glavo, na prvo nogo šepa, in vedno se mu najčuje koža, čije rjavi sijaji izginil pod posušenim blatom in peno. Vsi usmiljenja, ki ga je Žorž začutil do tako izdelanega konja, je pozabil na misel, ki se mu je porodila, ko je zagledal Purčlerja.

— Za božjo voljo! Kaj pa ima rjavce? — Vrag ga vzami, sam ne vem! — mrmlja Purčler. — Pol ure zunaj pred vasio se je nenkrat pričel vstavljati. Držal sem, da mi je kar slabo. Vsaka stvar mi udari na žalodec. — Za korak stopi nazaj in ogleduje konja. — Ako so mi ti falotje pokvarili konja, ne vem, kaj bom počel. Konj mi je ljubši, kot vse drugo, kar imam.

— Toda, pojdite! Kaj takega ne smete govoriti! Purčler zopet gleda konja.

— Ne morem si drugega misliti, kot da mi je kovač v mestu konja napačno podkoval.

— Ali ste bili v mestu? Z rjavcem? Od desetih dopoldne? Navzlic jezi in skrbri se pri Purčlerju zbudi ponos.

— Da! v mestu sem bil celo poldrugo uro.

— Šestdeset kilometrov v klanec in navzdol. V treh urah in pol!

Očitek, ki je zvenel iz Žorževih besed, je Purčlerju pognal še temnejšo rdečico v obraz.

— Norec! — zakriči. — Kaj pa ti razumeš o športu? Ali si sploh moreš misliti, kaj more dober dirkač vse napraviti, ako je v dobrem položaju? Mesto da tako nespametno govoriš, pogledj, kje je napačni žebelj.

— Že vem, kje je, — mrmlja Žorž, pogladi konja po nosnicah in dvigne kopito pohabljenega noge.

Po česti gre mimo knjigove, ki je poleg svojega posla v vasi tudi imel zastopstvo za zavarovanje za življenje in proti požaru. Ko zagleda Purčlerja, se približa in se uljudno odkrije.

— Eno besedo, gospod Purčler!

— Kaj pa je zopet? — pravi Purčler ježno. — Saj sem ti vendar že pred kratkim povedal: ne dam se zavarovati za življenje. Na smrt sedaj še ne mislim.

— Bog obvaruj! Toda ne zamerite, hotel sem vas samo spomniti: prvega oktobra ste pozabili na zavarovalnico proti požaru.

— Kaj? Jaz? Purčler? Pozabil? Purčler nikdar ničesar ne pozabi. Vse se mi že zdi prenemarno. Samo ropanje! Toliko let že plačujem to bedasto zavarovalnico, pa nikdar nimam ni od tega! — Sedaj pa vendar le opazi, da je v svoji jezi izgovoril nekaj nespametnih besed. — Naj bo, samo da imam enkrat mir, jutri bom poslal po hlapce. — Ne da bi se še, kaj briga za moža, se Purčler obrne k Žoržu. — No, torej, kaj je narobe?

— Konj je pravilno podkovan, — odgovori Žorž, medtem konja gladi po vratu. — Toda preveč ste od njega zahtevali.

Žile na Purčlerjevih sencih se napno.

— Ti si neumen!

— Ne! — pravi mirno Žorž. — Glejte, da ubogi konj pride doma v hlev in ga gorko odenite! Komaj je ušel udarcu na pljuča. Mogoče pa ga še zadene kap.

— Kaj? Saj ničesar na razumeš! In mojega konja hočeš še razupiti? — kriči Purčler. Cel vihar zmerjanja se vsuje čez Žorževo glavo.

Žorž skuša jeznega Purčlerja potolažiti. Ko pa Purčler le preveč besni, tudi Žoržu vzkipi kri.

— Gospod Purčler! — Njegov glas je še vedno miren, toda njegove oči se ježno bliskajo. — Sedaj imam dovolj. Kaj takega si ne pustim reči. Malo se brzdayte, ali pa —

— Ali pa — kaj?

— Ali pa se bom poslužil svoje pravice?

(Dalje prihodnjič.)

Kadar pristane parnik ob obrežju mesteca Jamestowna, ki šteje kakšnih 3000 prebivalcev, ga čaka vedno nekoliko stotin ljudi, zamorcev, mešanec in nekoliko belokožcev. Nekateri kadijo, drugi žvečijo kos sladkornega trsa, dekleta prodajajo razglednice, žene pisane verižice, vsem skupaj je pa videti, da se jim v življenju nikamor ne mudi.

Solnce je vroče, podnebnje suho, zemlja bela od prahu, nekoliko agav in kaktjev je na prvi pogled edina po naravi dana vegetacija strmega otoka. Tuja obkroži cela množica kričečih lazzaronov, če se približa postajališču avtomobilov, da bi se odpeljal v višje ležeči Langwood. Voznja je pa draga, tako draga, da bi se za to ceno pripeljal iz Švice v Pariz. V notranjosti dežele so poleg mogočnih kaktjev in agav redki pašniki za krave in koze, polja konoplje in par pohabljenih dreves, ki spominjajo na to, da je vse gozdovje na otoku s časom poromalo v jamestownske peči. Na vseh vrhovih so slikovite trdnjavske razvaline, ptice ni nobenih, le nekoliko metuljev.

V Langwoodu je hiša, v kateri je prebil veliki Korz zadnja leta svojega življenja. Vljudni francoski konzul te povabi, da vstopiš. Prva soba je prazna, popolnoma prazna. Druga je svetlejša, v njej nekoliko kosov o prave. V nekem kotu se križata francoska in angleška zastava, pod njo je lopatica, s katero je Napoleon vrtaril. Ta je bila še pred kratkim vse, kar je ostalo v hiši cesarjeva last. Mnogo stvari so odpravili na Francosko. Z ostanki skušajo sedaj v hiši urediti muzej.

Nad kaminom tretje sobe visi zrcalo, med obema oknom je na podstavku Napoleonova mrlska maska. V tej sobi je umrl. To je bila njegova spalnica in v njej se je mudil najrajši, ker je bila najsvetlejši in najlepši prostor v hiši. V drugem prostoru je majhna, preprosta knjižnica. Tu je propadli cesar običajno diktiral svoje spomine. Majhna biljardna soba in še manjša jedilnica sta zadnja prostora. Iz jedilnice prideš na prosto oziroma na dolg hodnik z bočno streho, ki je gosto pokrita z ovijalkami in vrtnicami. Tu se je Napoleon vsak dan šetal, sam s solnčnimi žarki, ki so ga tu in tam zadevali skozi listno goščavo.

Vozna pot vodi do groba, v katerem je počivalo njegovo truplo do leta 1840. Na levi in desni strani poti so tise in evkalipse, v daljavi se blešči. Nad grobom je skupina nizkih cipres, "General Bonaparte" sta edini besedi, ki sta vklesani v kamen. Ime "Napoleon" in naslov "cesar" je angleški governor prepovedal. V bližini groba šumlja potok. Sem je pripeljal Napoleon najrajši, se napil mrzle vode in odšel počasi spet v Langwood. Sam je bil ta prostor dočel za svoje zadnje počivališče. Upal pa je, da ne bo zadnje. "Želim, da bi spal ob bregu Seine, sredi francoskega ljudstva", je napisal v oporoki. Ta želja se je izpolnila skoraj 20 let po smrti.

Z lahkoto se obranimo vsake bolezni, če se držimo zgornjega pravila o vlažnih stvarih na telesu in še nekaterih enostavnih higienskih navodil. Kašljati in kihati ne smemo okrog sebe, ne da bi držali roke pred usta, in gibati se moramo čim več v čistem zraku. Skrbeti moramo za ureditev svojega telesa, toda pravočasno, že v poletnem času, in brez pretiravanja, ki gotovo bolj škodi nego koristi.

"GLAS NARODA" zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

Iz Jugoslavije.

Zaradi sramote je odšla v smrt
V Kustošiji pri Zagrebu je skočila pod vlak 23-letna Anka Antolić. Vlak jo je raznesel tako, da je bila na mestu mrtva. Preiskava je dognala, da je šla v smrt zato, ker jo je zapustil ljubček. Njuno ljubavno razmerje ni ostalo brez posledice in v strahu pred sramoto si je dekle končalo življenje.

S sekiro ubila moža.
Zakonca Gjuro in Milja Novaković iz Medaka se že dolgo časa nista razumela. Ponoči je pa žena, ki je bila na moža zelo ljubosumna, tega s sekiro ubila v spanju. Zanimivo je, da je bil tudi njen prvi mož Nikola Dobrota zavratno umorjen. Iz zasede ga je ustrelil Stevo Dobratić. Ženo so zaprli.

ZIMSKE BOLEZNI

Od kar je hripa v novembru 1918, nastopila tako uničujoče, se je vedno znova vračala, tako posebno v letih 1919, 1920, 1922, 1927, 1929, 1931, 1933, torej v zadnjih letih redno vsako drugo leto, in sicer spomladi. Zavoljo tega pa se nam ni preveč bati, da bo prihodnja pomlad prinesla novo, težko epidemijo te bolezni, kajti hripa je v zadnjih letih izgubila dokaj svojega življenjsko nevarnega značaja. Prej je kosila brez izbire med starim in mladim, krepkim in šibkim, danes pa je treba pred njo čuvati posebno dojenčke in starce.

V zimskem razdobju se razširjajo tudi velike otroške bolezni: davica, škrlatinka, ošpice in oslovski kašelj. Tudi te bolezni danes niso več tako nevarne kakor nekoč, ker se je ljudstvo kolikor toliko navadilo predati obolelega otroka hitro zdravniški oskrbi in so nam v pomoč tudi različni novodobni serum. Takšen serum imamo celo že proti ošpicam, ki bi ga lahko takoj porabili splošno, čim bi hotela ta bolezen zavzeti lužji obseg.

Kar se tiče hripe, čujemo dostikrat naziranje, da jo pospešuje posebno vlažno in ne preveč mrzlo vreme. To "hripno vreme" pa nosi brez velike upravičenosti svoje ime. Treba je paziti le na to, da se čim prej osvobodimo mokrih oblakov, čevljev in nogavic. Velike periode mraza so prav za prav bolj nevarne, ker jim bolni in oslabei ljudje ne morejo dobro kljubovati. Pri nizkih temperaturah se lažje prehladijo. Zdravo vreme pa je pozimi prav zaprav tisto, ki je mrzlo, solnčno in suho ob obilnem snegu.

Z lahkoto se obranimo vsake bolezni, če se držimo zgornjega pravila o vlažnih stvarih na telesu in še nekaterih enostavnih higienskih navodil. Kašljati in kihati ne smemo okrog sebe, ne da bi držali roke pred usta, in gibati se moramo čim več v čistem zraku. Skrbeti moramo za ureditev svojega telesa, toda pravočasno, že v poletnem času, in brez pretiravanja, ki gotovo bolj škodi nego koristi.

BOLJŠA SVETLOBA — BOLJŠI VID!

Dr. Matthew Luckiesh iz Clevelanda, Ohio, je proučeval že nad dvajset let učinke svetlobe na oči ter je prišel v tem oziru do zelo značilnih zaključkov. Dr. Luckiesh, ki je načelnik Lighting Research Laboratory pri General Electric Company, pravi, da sedanja generacija trideset odstotkov bolj napenja oči nego jih je prejšnja.

Oči so nam zveste — pravi izvedenec — in se nam ne izjalovijo, če jih še tako zaposlimo. Oči store vse, kar je v njihovi moči. Nekega dne se pa črke zamegle pred vami, in spoznate, da brez naočnikov ne bo šlo. To je večidel krivda nas samih. Poglavitni vzrok tega je nezadostna svetloba.

Inženirji merijo žarkost svetlobe po čevlji dolgi sveči. Ko sije solnce, je svetloba močnejša deset tisoč sveč, v senci pa tisoč. Po nekaterih domeh pa znaša jedva osem do deset sveč. Saj je presenetljivo, da imajo ljudje še tako dobre oči. Zdravniki so dognali, da ima 20 odstotkov ljudsko šolskih otrok, 60 odstotkov višješolcev in 95 odstotkov ljudi v starosti nad 60 let slabe oči. Namesto da bi prilagodili svetlobo očem, skušajo prilagoditi oči svetlobi.

Nasveti dr. Luckiesha se glase: — Dovolj svetlobe naj bo pri vsakem delu, ki ga vršite. Če samo sedite in govorite, ni treba močne svetlobe. Če pa čitate, je more biti dosti več.

Ne trpite preostrih kontrastov: da bi padala na knjigo preostra luč in da bi bilo v sobi temno.

Izogibajte se žarenju. Vsaka svetilka mora biti primerno zasenčena.

Poglavitni pogoj je pa, da imate dovolj žarnic. Vseposred, kjer vršite natančno delo, mora biti primerno zasenčena žarnica.

Če hočete imeti čitatelji tega lista v svojem stanovanju primerno svetlobo, naj stopijo v zvezo z družbo, ki jim preskrbuje elektriko.

Poslala jim bo svodje strokovnjake, ki bodo natančno razsodili, kje so potrebne žarnice in koliko jih je potreba.

Poziv!

Isdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi stla

bih razmer tako priza

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE



SHIPPING NEWS

24. novembra: Paris v Havre

29. novembra: St. Louis, M. B. v Hamburg

30. novembra: Olympic v C

Evropa v Bremen

1. decembra: Lafayette v Havre

Rex v Genoa

4. decembra: Manhattan v Havre

7. decembra: Saturnia v Trst
Hamburg v Hamburg
Berengaria v Cherbourg

8. decembra: Champlain v Havre

11. decembra: Gen. Von Steuben v Hamburg

12. decembra: New York v Hamburg

14. decembra: Majestic v Cherbourg
Washington v Havre
Conte di Savoia v Genoa

15. decembra: Paris v Havre
Bremen v Bremen

19. decembra: Albert Ballin v Hamburg

21. decembra: Olympic v Cherbourg

26. decembra: Deutschland v Hamburg

29. decembra: Ile de France v Havre



ČE STE NAMENJENI V JUGOSLAVIJO

POTUJTE POPOLNOMA UDOBNO PREKO HAVRE NA OGROMNIH FRENCH LINE EKSPRESNIH PARNIKIH:

"PARIS"

"ILE de FRANCE"

24. Nov. — 15. Dec.

29. Dec. — 19. Jan.

ULTRA VOZNA — IZOBENA POSTOJEČA — KRASNE KABINE V TROJNEM RAZREDU ZA DVE IN ŠTIRI OSOBE. Svetovno slavna francoska kuhinja. — Brezplačno vino z obedi. VASA PRITLJAGA POTUJE Z VAMI DO CELIA. Za nadaljnja navodila in karte pišite na —

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 216 West 18th St., New York City

LEO ZAKRAJSEK GENERAL TRAVEL SERVICE, Inc. 302 East 72nd St., New York City

French Line

BOŽIČNI IZLETI

MAJESTIC v Cherbourg, odpluje 14. DEC. Pod vodstvom Mr. Ekerovich-a.

BREMEN v Bremen, odpluje 15. DEC. Pod vodstvom Mr. Wohlmuth-a.

PARIS v Havre, odpluje 15. DEC. —

Kdor želi imeti prijetno družbo, naj se nam takoj priglasijo in če je gotov, naj pošlje nekaj are, da mu preskrbimo najboljši prostor na enemu izmed teh parnikov. Mi bomo takoj preskrbeli vse potrebne listine za potovanje in sploh vse, da bo vsakdo zadovoljen. Dolgoletne skušnje in priporočila onih, ki so se posluževali našega posredovanja, so najboljša jamstvo vsakemu. Priglasite se takoj za navodila na:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU) 216 West 18th Street New York, N. Y.

PRICETEK VELIKIH DEL NA ZAPADU



Na sliki vidite pričetek velikih del v Calexico, Cal., čijih svrha, bo dovesti vodo iz Boulder nasipa v suhe dele Californije. Veliki prekop bo dolg kakih dvesto milj ter bo veljal nad dvestopetdeset milijonov dolarjev.